

INDEX FONTIUM
qui in hoc volumine publicantur

Archivum Historicum S. Congregationis de Propaganda Fide (APF):

- Congregazioni Particolari (Congr.Part.), ms. 29 f. 629r-v;
ms. 30 f. 31r-36v.
- Lettere, ms. 71, I parte, f. 6v -7r, 27v, 40v-41r, 42r-v;
II parte, f. 83v-84r, 101r-v, 102v-103v, 108r-109v, 136v-
137r, 149r-v.
- Scritture riferite nei Congressi (SC):
 - Armeni, ms. 3 f. 318r-319r, 324r-v, 329r, 333r.
 - Collegio Urbano, ms. 2 f. 50r-v.
 - Moldavia, ms. 2 f. 120r-v.
 - Rutheni, Polonia, Moscovia - Miscellanea II, s.f.
- Scritture Originali riferite nelle Congregazioni Generali (SOCG):
 - ms. 483 f. 282r-283v, 468r-v, 470r;
 - ms. 484 f. 126r-v, 282r-283v, 285r-v, 321r-
322r, 472r-473v, 475r;
 - ms. 485 f. 65r-v.

Archivum Secretum Vaticanum (AV):

- Archivum Nuntiaturae Varsaviensis (Arch.Nunz. Varsavia), ms. 177
f. 80r-108r.
- Archivum Consistorialis (Arch.Concist.), Acta Congregationis Consistorialis (Acta Congr.Consist.), ms. 1682, II parte, f. 22r-v.
- S. Congregatione del Concilio (Congr. Concilio), Libri Litterarum (Libri Litter.), ms. 19 f. 61r-v.
- S. Congregatione Vescovi e Regolari (Congr. Vescovi e Regolari):
 - Positiones Episcoporum (Positiones Episc.), ms. 1682, gennaio-marzo, s.f.; giugno-luglio, s.f.
 - Positiones Regularium (Positiones Regul.), ms. 1682, gennaio-agosto, s.f.
 - Registra Episcoporum (Registra Episc.), ms. 127 f. 64r, 111v.
 - Registra Regularium (Registra Regul.), ms. 89 f. 5v, 30v, 42r.

VIII

- Sacra Romana Rota (S.C. Rota), Processus Actorum, ms. 307, fasciculum (fasc.) "Cracoviensis Jurispatronatus", f. 153-154.
- Secretariatum Brevium, Registra Brevium (Sec.Brev., Reg.),
 - ms. 1665 f. 293r-v, 294r;
 - ms. 1669 f. 59r-60r.
- Segreteria di Stato (Segr. Stato), Germania, ms. 205 f. 466r-v.
- Nunziature diverse (Nunz. diverse), ms. 226 f. 1r- 9v.
- Particolari, ms. 62 f. 214r-215r.
- Polonia, ms. 94 f. 55r-56r, 451r- 454r, 457r, 458r, 459r-461r, 465r-466r;
 - ms. 100 f. 1r, 2r, 3r, 4r, 14r, 15r-16r, 18r-21r, 23r-24r, 25r, 26r, 27r-28r, 33r, 34r-35v, 37r-38r, 49r, 50r-52v, 57r-58r, 59r, 60r, 61r, 62r-v, 64r-66v, 71r, 72r-73r, 74r-75r, 79r, 80r-81r, 83r-84r, 86r-88v, 91r, 92r-93v, 96r, 97r-103r, 105r-106r, 107r-v, 109r, 110r-112r, 113r, 119r-122r, 123r, 124r-126r, 127r-128r, 130r, 134r, 135r-136r, 137r-138v, 142r, 143r-146r, 147r-148r, 149r, 151r-153r, 155r-158r, 159r, 161r-163r, 165r, 166r, 167r-168r, 171r, 172r-173r, 176r, 178r-180r, 182r, 183r-187r, 188r-189v, 191r-193v, 197r, 198r-199v, 201r;
 - ms. 101 f. 268r;
 - ms. 185 f. 3r- 33r.
- Additiones (Addit.), ms. 6, s.f.
- Vescovi, ms. 68 f. 84r-v.

Archivio di Stato - Lucca (AS Lucca):

- Archivio (Arch.) Buonvisi II parte. filza 18 n. 5, 12, 17, 21, 31, 37, 43, 50, 55, 60, 63, 67, 72, 78, 79, 84, 90, 98, 100, 102+coll., 108, 115, 123, 128, 134;
 - filza 51 n. 76, 80, 83, 84, 86, 88-92, 94, 95+coll., 96, 101, 102, 104, 105, 110-117.

Archivio Pallavicini-Durazzo, Genova:

- filza 33 n. 30, 41, 96-98, 101.

Biblioteca Apostolica Vaticana (BV):

- Barberini Latini (Barb. Lat.), ms. 6664 f. 3r, 4r;
ms. 6655 f. 130r.

Biblioteka Muzeum Narodowego im. Czartoryskich - Kraków:

- Teki Naruszewicza, ms. 179 n. 7;
ms. 428 n. 5.

OPERA

**in quibus scripta ad nuntiaturam Opitii Pallavicini attinentia
publicata sunt**

De Bojani – F[erdinand] De Bojani, *Innocent XI. Sa correspondance avec ses Nonces*, T. III: 1680-1684. Première partie: *Affaires politiques*, Roulers (Belgique) 1912, p. 553, 555-560, 562-563.

MUH – *Monumenta Ucrainae Historica*, T. 12: 1660-1701. *Supplementum*, edidit Josephus Slipyj, Romae 1975, p. 490-491.

Welykyj, LE – *Litterae episcoporum historiam Ucrainae illustrantes (1600-1900)*, paravit, adnotavit editionemque curavit P. Athanasius G. Welykyj OSBM, T. III: 1665-1690, Romae 1974, p. 205-206, 209-210 (Analecta OSBM, Sectio III).

Welykyj, LNA – *Litterae nuntiorum apostolicorum historiam Ucrainae illustrantes (1550-1850)*, collegit, paravit, adnotavit editionemque curavit P. Athanasius G. Welykyj OSBM, T. XIII: 1675-1683, Romae 1969, p. 254-256.

Welykyj, LPF – *Litterae S. C. de Propaganda Fide Ecclesiam Catholicam Ucrainae et Bielarusjae spectantes*, collegit et adnotationibus illustravit P. Athanasius G. Welykyj OSBM, T. II: 1670-1710, Romae 1955, p. 125 (Analecta OSBM, Sectio III).

STUDIA ET FONTES AUXILIARI
quibus in hoc volumine apparando usi sumus

- Amayden – Teodoro Amayden, *La storia delle famiglie romane*, t. I-II, Roma 1896.
- ANP – *Acta Nuntiaturae Polonae*, T. I: *De fontibus eorumque investigatione...*, Henricus Damianus Wojtyska CP, Romae 1990; T. XXXIV: *Opitius Pallavicini (1680-1688)*, vol. 1: (10 VIII 1680 – 29 III 1681); vol. 2: (III 1681 – 15 VII 1681); vol. 3: (14 VII 1681 – 31 XII 1681), ed. Maria Domin, Romae 1995, 1997, 2001.
- Auerbach – Bertrand Auerbach, *La France et le Saint Empire Romain Germanique depuis la paix de Westphalie jusqu'à la Révolution Française*, Paris 1912.
- Barącz, *Pamiętnik zakonu Bernardynów w Polsce* – Sadok Barącz, *Pamiętnik zakonu WW. OO. Bernardynów w Polsce* [Ordinis Bernardinorum in Polonia memorabilia], Lwów 1874.
- Barycz – Henryk Barycz, *Metryka promowanych Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Krakowskiego z lat 1639-1741* [Liber promotionum theologorum ordinis in Universitate Studiorum Jagiellonica ab a. 1639 usque ad a. 1741], in: "Nasza Przeszłość", T. 3 (1947), p. 185-212.
- Benaglia – Giovanni Benaglia, *Relatione del viaggio, fatto a Constantinopoli e ritorno in Germania dell'Ill.mo Sig. Conte Alberto Caprara...*, Roma 1684.
- Berthier – *Innocentii PP. XI Epistolae ad Principes*, ed. Fr. Ioachim Ioseph Berthier, T. II: *Annis VI-XIII (24 IX 1681 – 6 VIII 1689)*, Romae 1895.
- Biographisches Lexicon – Biographisches Lexicon zur Geschichte Südosteuropas*, hrsg. von Mathias Bernath und Felix von Schroeder, Bd. I-IV, München 1974-1984 (Südosteuropäische Arbeiten, 75).
- Blet – Pierre Blet, *Innocent XI et l'assemblée du clergé de France de 1682. La rédaction du Bref "Paternae Charitati"*, in: "Archivum Historiae Pontificiae", T. 7 (1967), p. 329-377.
- Blet, *Les Assemblées du Clergé...* – Pierre Blet, *Les Assemblées du Clergé et Louis XIV de 1670 à 1694*, Roma 1972 (Analecta Gregoriana, vol. 189, Series facultatis Historiae Ecclesiasticae: sectio A, n. 11).
- Boniecki – Adam Boniecki, *Herbarz Polski* [Liber stemmae Poloniae], T. I-XVI, Warszawa 1899 – 1913.

- Bruździński – Andrzej Bruździński, *Kanonicy Regularni od Pokuty w Rzeczypospolitej Obojga Narodów* [Canonici Regulares a Poenitentia in Republica Utriusque Nationis], in: *Studia z dziejów kościoła św. Marcy w Krakowie* [Studia ad ecclesiae sancti Marci Cracoviensis historiam pertinentia], red. Zdzisław Kliś, Kraków 2001, p. 15-51.
- Bukowska-Gorgoni – Christina Bukowska-Gorgoni, *Causae Polonae coram Sacra Romana Rota XV-XVII saec. Explanatio processum et regesta documentorum*, Roma 1995 (Studia Ecclesiastica 19, Historico-Iuridica 1).
- Bullarium Romanum – Bullarium diplomatum et privilegiorum Sanctorum Romanorum Pontificum*, Taurinensis editio, Augustae Taurinorum, T. V, 1860; T. XI, 1867.
- Calinescu – G. M. Calinescu, *Alcuni missionari cattolici italiani nella Moldavia nei secoli XVII e XVIII*, in: *Diplomatarium Italicum*, T. I (1925), p. 1-223.
- Cappelli – Adriano Cappelli, *Cronologia, Cronografia e Calendario Perpetuo*, Milano 1988.
- Cardella – Lorenzo Cardella, *Memorie storiche de' Cardinali della Santa Romana Chiesa*, T. VII, Roma 1793.
- Ciampi – Sebastiano Ciampi, *Bibliografia critica delle antiche reciproche corrispondenze politiche, ecclesiastiche, scientifiche, letterarie, artistiche dell'Italia colla Russia, Polonia et altre parti settentrionali*, T. II, Firenze 1839.
- Cieślak – Edmund Cieślak, *Walki społeczno-polityczne w Gdańsku w drugiej połowie XVII wieku. Interwencja Jana III Sobieskiego* [De civium tumultibus, qui saeculo septimo decimo posteriori Gedanum agitabantur, ac de Ioannis III Regis interventu, qui in res factus], Gdańsk 1962.
- Collectanea S. Congregationis de Propaganda Fide – Collectanea S. Congregationis de Propaganda Fide seu decreta, instructiones, rescripta pro apostolicis missionibus*, T. I: Ann. 1622-1866, Romae 1907.
- Concilii Tridentini Actorum pars sexta*, ed. Stephanus Ehses, Friburgi Brisgoviae 1924.
- Criscuolo – Vincenzo Criscuolo, *Marco d'Aviano: tentativo fallito di un suo viaggio in Spagna nel 1682*, in: "Collectanea Francescana", T. 58 (1988), p. 62-124.
- DBI – *Dizionario Biografico degli Italiani*, T. I-, Roma 1960-.

- Deiches – Ernest Deiches, *Koniec Morstina. Studium historyczne z czasów Jana Sobieskiego* [De Morstinis rebus publicis decessu: in Ioannis III regnum ac tempora studia historica], Kraków 1894.
- Diaz-Carranza – Francesco Buonvisi. *Nunziatura a Varsavia*, a cura di Furio Diaz e Nicola Carranza, T. I-II, Roma 1965.
- Donato da S. Giovanni in Persiceto, *Il quarto centenario...* – Donato di S. Giovanni in Persiceto, *Il quarto centenario dei Frati Minori Cappuccini a Bologna (1554-1954)*, Budrio 1954.
- Eichhorn, *Die Prälaten...* – [Anton] Eichhorn, *Die Prälaten des ermländischen Domcapitels*, in: "Zeitschrift für die Geschichte und Alterthumskunde Ermlands", Bd. III (1864-1866), p. 305-397, 529-643.
- Eickhoff – Ekkehard Eickhoff, *Venedig, Wien und die Osmanen. Umbruch in Südsteuropa 1645-1700*, München 1970.
- Enciclopedia dei Santi*, T. III, Roma 1998.
- Encyklopedia Katolicka* [Encyclopaedia Catholica], T. I-, Lublin 1973-.
- Felice da Mareto, *Necrologio...* – Felice da Mareto, *Necrologio dei Cappuccini Emiliani delle Provincie di Bologna (1535-1679) e di Parma (1679-1962)*, Roma 1963.
- Fessler – Ignaz Aurelius Fessler, *Geschichte von Ungarn*, 2. Aufl., Bd. IV: *Die Zeit der Könige von Rudolf I. bis Leopold I. 1576-1705*, Leipzig 1877.
- Forbin – Comte de Forbin, *Toussaint de Forbin et l'election de Jean Sobieski*, in: "Revue d'histoire diplomatique", T. XXIII (1909), p. 497-517.
- Forst de Battaglia – Otto Forst de Battaglia, *Jan Sobieski król Polski* [Ioannes Sobieski, rex Poloniae], Warszawa 1983.
- Gauchat HC – Patritius Gauchat, *Hierarchia Catholica Medii et Recentioris Aevi*, Vol. IV: *A pontificatu Clementis PP VIII (1592) usque ad pontificatum Alexandri PP VII (1667)*, Monasterii 1935.
- Gebhardt – Bruno Gebhardt, *Handbuch der deutschen Geschichte*, Bd. II: *Von der Reformation bis zum Ende des Absolutismus. 16. bis 18. Jahrhundert*, 8 Aufl., Stuttgart 1960.
- Gmiterek – Henryk Gmiterek, *Album studentów Akademii Zamojskiej. 1595-1781* [De viris, qui Academia Zamosciensi annis 1595-1781 sint educati], Warszawa 1994.
- Gotkiewicz – Marian Gotkiewicz, *Trzy wieki kolegium podolinieckiego (1642-1942)* [Collegii Podolini saecula tria (1641-1942)], in: "Nasza Przyszłość", T. 36 (1962), p. 83-113.

- Hagiografia polska – Hagiografia polska. Słownik bio-bibliograficzny* [Hagiographia Polona: lexicon biobibliographicum], red. Romuald Gustaw, T. II, Poznań, Warszawa, Lublin 1972.
- Hammer – Joseph von Hammer, *Geschichte des Osmanischen Reiches*, Bd. VI: *Von der Grossvesirschaft Mohammed Köprilis bis zum Carlowiczser Frieden. 1656-1699*, Pest 1830.
- Herzig – Franciszek Herzig, *Katedra niegdyś kollegiata w Tarnowie wraz z krótką wzmianką o innych kościołach tarnowskich. Szkic historyczny na pamiątkę 500 rocznicy istnienia tegoż kościoła* [De ecclesia Tarnoviae cathedrali, cuius olim collegiatae nomen, ac de aliis ecclesiis Tarnoviensibus. Nota historica ad ecclesiae cathedralis eiusdem quingentesimum anniversarium oblata], Tarnów 1900.
- Historia Kościoła – Historia Kościoła w Polsce* [Historia Ecclesiae in Polonia], T. I, cz. 2, red. B. Kumor, Z. Obertyński, Poznań-Warszawa 1974.
- Hofmann – G. Hofmann, *Die Einigung der armenischen Kirche mit der katholischen Kirche auf dem Konzil von Florenz 22. Nov. 1439*, in: "Orientalia Christiana Periodica", T. V (1939), p. 151-185.
- Hudita – I. Hudita, *Histoire des relations diplomatiques entre la France et la Transylvanie au XVIIe siècle (1635-1683)*, Paris 1927.
- Kantak – Kamil Kantak, *Bernardyni polscy* [De Bernardinis Polonis], T. II, Lwów 1933.
- Kędzierska Małgorzata, *Średniowieczne dzieje klasztoru Norbertanów w Witowie* [Monasterium ordinis Praemonstratensium Vitaviense quo fato Medio aevo usum], in: "Nasza Przeszłość", T. 85 (1996), p. 5-48.
- Kochanowski – J. C. Kochanowski, *Dzieje Akademii Zamojskiej (1594-1784)* [Historia Academiae Zamosciensis (1594-1784)], Kraków 1899-1900.
- Komaszyński, *Jan III Sobieski a Bałtyk* – Michał Komaszyński, *Jan III Sobieski a Bałtyk* [Ioannes III Sobieski et Mare Balticum], Gdańsk 1983.
- Korytkowski, *Pralaci...* – Jan Korytkowski, *Pralaci i kanonicy Katedry Metropolitalnej Gnieźnieńskiej od roku 1000 aż do dni naszych* [Praelati et canonici Ecclesiae Cathedralis Metropolitanae Gnesnensis ab a. 1000 usque ad dies nostras], T. I-IV, Gniezno 1883.
- Kostomarov – *Istorični monografii Mikoli Kostomarova*, T. IX: *Ruina*, vol. 3: *Getmanovanne Samijloviča*, L'viv 1844.
- Kowalsky, Metzler – Nicholas Kowalsky, Joseph Metzler, *Inventory of the Historical Archives of the Sacred Congregation of the Evangelisation of Peoples or "De Propaganda Fide"*, Rome 1983.

Kumor, *Archidiakonat...* – Bolesław Kumor, *Archidiakonat sądecki. Opracowanie materiałów źródłowych do atlasu historycznego Kościoła w Polsce* [Archidiaconatus Sandeciensis. Fontes ad usum chartographiae ecclesiae in Polonia historicae elaborati], in: "Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", T. 8 (1964), p. 271-304; T. 9 (1964), p. 93-286.

Kumor, *Powstanie i rozwój sieci parafialnej...* – Bolesław Kumor, *Powstanie i rozwój sieci parafialnej w Małopolsce Południowej do końca XVI w.* [Parochiarum, quae in Minoris Poloniae regione sitae australi, origo ac evolutio quae fuerint], in: "Prawo Kanoniczne", T. 5 (1962), p. 175-231; T. 6 (1963), p. 441-534.

Kumor, *Prepozytura Tarnowska* – Bolesław Kumor, *Prepozytura Tarnowska. Opracowanie materiałów źródłowych do atlasu historycznego Kościoła w Polsce* [Praepositura Tarnoviensis: fontes ad ecclesiae Polonae chartographiam historicam], in: "Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne", T. 12 (1966), p. 205-288.

Kurczewski – Jan Kurczewski, *Biskupstwo wileńskie* [Episcopatus Vilnensis], Wilno 1912.

Lavissee – Ernest Lavissee, *Histoire de la France depuis les origines jusqu'à la Révolution*, T. VII: *Louis XIV. La Religion. Les Lettres et les Arts. La Guerre (1643-1685)*, Paris 1911.

Litak – Stanisław Litak, *Struktura terytorialna kościoła łacińskiego w Polsce w 1772 roku* [Structura territorialis Ecclesiae Latinae in Polonia a. 1772], Lublin 1980 (Materiały do atlasu historycznego chrześcijaństwa w Polsce, T. IV).

Łętowski – Ludwik Łętowski, *Katalog biskupów, prałatów i kanoników krakowskich. Prałaci i kanonicy krakowscy* [Catalogus episcoporum, praelatorum et canonicorum Cracoviensium], T. I-IV, Kraków 1853.

Łukaszewicz – Józef Łukaszewicz, *Krótki opis historyczny Kościołów parochialnych, kościółków, kaplic, klasztorów, szkółek parochialnych, szpitali i innych zakładów dobroczynnych w dawnej Diecezji Poznańskiej* [Brevis descriptio historica ecclesiarum parochialium, oratoriorum, cappellarum, monasteriorum, scholarum parochialium, nosocomiorum aliorumque operum charitatis in antiqua dioecesi Posnaniensi], T. I-III, Poznań 1858-1863.

Mandrou – Robert Mandrou, *Ragione e ragion di stato 1649-1775*, Milano 1978 (I Propilei, Storia d'Europa Mondadori).

Mańkowski – Alfons Mańkowski, *Prałaci i kanonicy katedralni chełmińscy od założenia kapituły do naszych czasów* [De praelatis canonicisque cathedralibus Culmae a capitula fundata usque ad tempora nostra

- qui fuerint], in: "Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu", T. 33 (1926), p. 1-109; T. 34 (1927), p. 285-424.
- Mazzei – Rita Mazzei, *Traffici e uomini d'affari italiani in Polonia nel Seicento*, Milano 1983.
- Morariu – Bonaventura Morariu, *Series chronologica Praefectorum Apostolicorum Missionis Fr. Min. Conv. in Moldavia et Valachia durante saec. XVII et XVIII cui accedit Series chronologica Episcoporum Bacoviensium*, in: "Commentarium Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Conventualium", T. 47, N. VI-X, Vaticani 1940.
- Niesiecki – Kasper Niesiecki, *Herbarz Polski* [Liber stemmatum Poloniae], T. I-X, Lipsk 1839-1846.
- Nowacki – Józef Nowacki, *Dzieje Archidiecezji Poznańskiej* [Historia archidiecesis Posnaniensis], T. II: *Archidiecezja poznańska w granicach historycznych i jej ustrój* [Archidiecesis Posnaniensis in suis finibus historicis eiusque ordinatio], Poznań 1964.
- Olšr – Josef Olšr, *La Congregazione ed i Paesi assegnati al Nunzio di Polonia (Polonia, Svezia, Russia)*, in: *Sacrae Congregationis de Propaganda Fide memoria rerum 1622-1672*, T. I/2: 1622-1700, Rom, Freiburg, Wien 1972, p. 201-226.
- Petrowicz, *La Chiesa...* – Gregorio Petrowicz, *La Chiesa Armena in Polonia e nei paesi limitrofi*, Parte III: 1686-1954, Roma 1988.
- PSB – *Polski Słownik Biograficzny* [Lexicon Biographicum Polonorum], T. I-, Kraków 1935-.
- Recueil des instructions...* – *Recueil des instructions données aux ambassadeurs et ministres de France depuis les traités de Westphalie jusqu'à la Révolution Française*, T. XVIII: *Diète Germanique avec une introduction et des notes par Bertrand Auerbach*, Paris 1912; T. XXV: *Angleterre, avec une introduction et des notes par J. J. Jusserand*, vol. 12: 1666-1690, Paris 1929.
- Repertorium* – *Repertorium der diplomatischen Vertreter aller Länder seit dem Westfälischen Frieden (1648)*, Bd. I: (1648-1715), veröffentlicht von Ludwig Bittner und Lothar Gross, Oldenburg-Berlin 1936.
- Ritzler-Sefrin HC – Remigius Ritzler, Pirminus Sefrin, *Hierarchia Catholica Medii et Recentioris Aevi*, Vol. V: *A pontificatu Clementis PP IX (1667) usque ad pontificatum Benedicti PP XIII (1730)*, Patavii 1952.
- Rubinstein – S. Rubinstein, *Les relations entre la France et la Pologne de 1680 à 1683*, Paris 1913.
- Russkij biografičeskij slovar'*, T. VIII, XV, XVII, XVIII, XXI, XXIII, S. Petersburg 1905-1911.

- SGKP – *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich* [Lexicon geographicum Regni Poloniae aliarumque Slavoniae regionum], T. I-XV, Warszawa 1880-1902.
- Smirnov – N. A. Smirnov, *Rossija i Turcija v XVI-XVII vv.*, T. II, Moskva 1946.
- Solov'ev – Sergei Michailovič Solov'ev, *Istorija Rossii s drevnejših vremen'*, kn. III, T. 11-15, 2 izd., S. Petersburg [s.d.].
- Stopniak – Franciszek Stopniak, *Dzieje kapituły zamojskiej* [Historia capitulae Zamosciensis], Lublin 1962.
- Szostkiewicz – Zbigniew Szostkiewicz, *Katalog biskupów obrządku łacińskiego przedrozbiorowej Polski* [Catalogus eporum ritus Latini in Polonia antequam sit regnum divisum], in: "Sacrum Poloniae Millennium", T. I (1954), p. 391-608.
- Tcharykow – N. Tcharykow, *Un'Ambasciata Russa a Roma nel XVII secolo. Paolo Menzies de Pitfodels*, in: "Cosmos Catholicus", T. III (1901), p. 13-19, 69-74, 134-138, 201-204, 270-273.
- Thiébaud – Jean-Marie Thiébaud, *Les Romanov*, Paris 1998.
- Történelmi Tar – Gergely Samu, *Thököly Imre és a Franciaia diplomatia*, in: "Történelmi Tar", 1887, p. 155-172, 319-338, 527-542, 749-764.
- Trawicka – Zofia Trawicka, *Życie polityczne szlachty województwa sandomierskiego w drugiej połowie XVII w.* [Rebus in publicis quid palatinatus Sandomiriensis nobilitas saeculo XVII posteriori fecerit], in: *Miedzy monarchią a demokracją. Studia z dziejów Polski XV-XVIII wieku* [Inter democratiam monarchiamque: in Poloniam XV-XVII saeculorum studia historica], Warszawa 1994, p. 270-331.
- Urkunden... – *Urkunden und Actenstücke zur Geschichte des Kurfürsten Friedrich Wilhelm von Brandenburg*, Bd. XXII: *Politische Verhandlungen*, Bd. XI, hrsg. von Max Hein, Berlin und Leipzig 1926.
- Urzędnicy centralni... – *Urzędnicy centralni i nadworni Polski XIV-XVIII wieku. Spisy* [Magistratus Regni et magistratus curiae in Polonia saec. XIV-XVIII. Indices], opr. Krzysztof Chłapowski et alii, Kórnik 1992.
- Urzędnicy centralni WKL – *Urzędnicy centralni i dygnitarze Wielkiego Księstwa Litewskiego XIV-XVIII wieku. Spisy* [Magistratus Regni ac dignitarii Magni Ducatus Lithuaniae saec. XIV-XVIII. Indices], opracowali Henryk Lulewicz i Andrzej Rachuba, Kórnik 1994.
- Urzędnicy woj. krakowskiego – *Urzędnicy województwa krakowskiego XVI-XVIII wieku. Spisy* [Magistratus palatinatus Cracoviensis XVI-XVIII

saec. Indices], opracowali Stanisław Cynarski i Alicja Falniowska-Gradowska, Kórnik 1990.

Urzędnicy woj. lubelskiego – Urzędnicy województwa lubelskiego XVI-XVIII wieku. Spisy [Palatinatus Lublinensis magistratus saeculis XVI-XVIII. Indices], opracowali Witold Kłaczewski i Wacław Urban, Kórnik 1991.

Urzędnicy woj. sandomierskiego – Urzędnicy województwa sandomierskiego XVI-XVIII wieku. Spisy [Palatinatus Sandomiriensis magistratus saeculis XVI-XVIII. Indices], opracowali Krzysztof Chłapowski i Alicja Falniowska-Gradowska, Kórnik 1993.

Uth – Grzegorz Uth, *Szkic historyczno-biograficzny Zakonu Augustiańskiego w Polsce* [In Sancti Augustini Canonicos Polonos studia biographica historicaque], Kraków 1930.

Vitale – Vito Vitale, *Diplomatici e consoli della Repubblica di Genova*, in: *Atti della Società di Storia Patria*, T. LXIII, Genova 1934.

VL – *Volumina Legum. Prawa, konstytucje i przywileje Królestwa Polskiego...* [Leges, constitutiones et privilegia Regni Poloniae], T. III-V, Petersburg 1860.

Vyñas – Thoma Viñas a S. Aloysio, *Index bio-bibliographicus CC. RR. PP. Matris Dei Scholarum Piarum...*, T. III, Romae 1908.

Wagner – Marek Wagner, *Stanisław Jabłonowski (1634-1702). Polityk i dowódca* [Stanislaus Jabłonowski, vir rerum publicarum militiaeque peritus], T. I-II, Siedlce 1997.

Waliszewski – *Archiwum spraw zagranicznych francuskie do dziejów Jana Trzeciego* [Archivum Gallicum rerum exterarum ad historiam Ioannis III pertinentium], T. III: *Lata od 1680 do 1683* [Ab a. 1680 ad 1683], opr. Kazimierz Waliszewski, Kraków 1884 (Acta Historica res gestas Poloniae illustrantia ab anno 1597 ad annum 1795, vol. VII).

Waliszewski, *Marysienka* – K[azimierz] Waliszewski, *Marysienka. Marie de la Grange d'Arquien, reine de Pologne, femme de Sobieski 1641-1716*, 13. éd., Paris 1898.

Welykyj, LE – *Litterae episcoporum historiam Ucrainae illustrantes (1600-1909)*, Vol. II: *1641-1664*, paravit, adnotavit editionemque curavit P. Athanasius G. Welykyj OSBM, Romae 1973 (Analecta OSBM, Sectio III).

Wieteska – Józef Wieteska, *Katalog prałatów i kanoników prymasowskiej kapituły łowickiej od 1433 po 1970 r.* [Catalogus praelatorum canonicorumque capitulae primatialis Loviciensis ab anno 1433 usque ad 1970], Warszawa 1971.

- Wiśniewski – Jan Wiśniewski, *Katalog prałatów i kanoników sandomierskich od 1186-1926 r. tudzież sesje kapituły sandomierskiej od 1581 do 1866* [Catalogus praelatorum et canonicorum Sandomiriensium annis 1186-1926 capitulaeque ipsius sessionis annis 1581-1866 habitae], Radom 1926.
- Wiśniowski, *Rozwój sieci parafialnej...* – Eugeniusz Wiśniowski, *Rozwój sieci parafialnej w prepozyturze wiślickiej w średniowieczu. Studium geograficzno-historyczne* [Evolutio paroeciarum praepositurae Vislicensis Medii Aevi. Studia geographico-historica], Warszawa 1965 (Rozprawy Zespołu badań nad polskim średniowieczem Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej, III).
- Witkowski – Walenty Michał Witkowski, *Kollegiata Panny Marii w Kielcach* [Collegiata BMV Kielcensis], in: "Pamiętnik religijno-moralny", T. IX, Warszawa, p. 193-218.
- Wołyniak – Wołyniak [J. M. Giżycki], *Zniesione kościoły i klasztory rzymskokatolickie przez rząd rosyjski w wieku XIX-tym, w diecezji łuckiej, żytomierskiej i kamienieckiej (gub. wołyńskiej, kijowskiej i podolskiej)* [Ecclesiae et monasteria Romano-Catholica saec. XIX ab auctoritatibus Russicis suppressa in dioecesisbus Luceoriensi, Zytomeriensi et Camenecensi (in praefecturis Voliniae, Kiowiensi et Podoliae)], in: "Nova Polonia Sacra", T. I (1928), p. 1-312.
- Wójcik, *Dyplomacja polska...* – Zbigniew Wójcik, *Dyplomacja polska w okresie wojen drugiej połowy XVII wieku (1648-1699)* [Historia relationum exteris tempore bellorum, quae saeculo XVII posteriori exorsa (1648-1699)], in: *Historia dyplomacji polskiej* [Historia relationum inter Poloniam et exteris gentes intercedentium], T. II: 1572-1795, red. Zbigniew Wójcik, Warszawa 1982, p. 163-330.
- Wójcik, *Jan Sobieski* – Zbigniew Wójcik, *Jan Sobieski 1629-1696* [Ioannes Sobieski 1629-1696], wyd. 2, Warszawa 1994 (Biografie Sławnych Ludzi).
- Wójcik, *Miedzy traktatem andruszowskim...* – Zbigniew Wójcik, *Miedzy traktatem andruszowskim a wojną turecką. Stosunki polsko-rosyjskie 1667-1672* [Inter Andrussoviam bellumque Turcicum: quibus relationibus Moscovitae Polonique annis 1667-1672 sint usi], Warszawa 1968.
- Wójcik, *Rzeczpospolita wobec Turcji i Rosji...* – Zbigniew Wójcik, *Rzeczpospolita wobec Turcji i Rosji 1674-1679. Studium z dziejów polskiej polityki zagranicznej* [Reipublicae erga Turciam Moscoviamque relationes. Studia in Polonorum exteris cum gentibus relationes], Wrocław-Gdańsk 1676.

Wurzbach – Constant von Wurzbach, *Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich*, Bd. VI, XIV, Wien 1860, 1865.

Wyrozumski, *Dzieje Krakowa* – Jerzy Wyrozumski, *Dzieje Krakowa* [Historia urbis Cracoviae], T. I: *Kraków do schyłku wieków średnich* [Cracovia usque ad finem medii aevi], Kraków 1992.

Zakony męskie... – *Zakony męskie w Polsce w 1772 r.* [De monachorum ordinibus, qui anno 1772 in Polonia existerent], red. L. Bieńkowski, J. Kłoczowski, Z. Sułowski, Lublin 1972.

Zakony św. Franciszka w Polsce... – *Zakony św. Franciszka w Polsce w latach 1772-1970* [Sancti Francisci regulae in Polonia congregationes annis 1772-1970], red. Joachim Roman Bar, T. I: *Zgromadzenia męskie i żeńskie oraz klasztory klauzurowe* [Virorum mulierumque congregationes ac conventus, qui clausura utebantur], Warszawa 1978.

Złota księga Papieskiej Akademii Teologicznej [Liber aureus Pontificiae Academiae Theologicae], red. Stanisław Piech, Kraków 2000.

